

den gamle Tyendelov i Virkeligheden er saa overordentlig forældet. Jeg anser den for saa forældet, at den vel i det hele og store ikke spiller nogen Rolle, men jeg har haft Lejlighed til at se flere Gange, at kommer den endelig i Brug, slaar den urimelig haardt, og efter hvad jeg kan se, slaar den altid til den lille Mand og tager altid de store i Beskyttelse. Jeg har oplevet mange grelle Eksempler paa saadanne Domstolsafgørelser. Det har altid forbavset mig at se, at Tyendet atter og atter kunde have Ret moralsk, men juridisk ikke kunde faa sin Ret. Min anden Grund til at medarbejde paa denne Lov er den, at jeg mener, at en Tyendelovs Opretholdelse ikke vil hindre, at man kommer bort fra en Lov overhovedet. Det generende i dette Forhold er, at der er alt for mange Enkeltheder at lovgive om, og at selve Forholdet efter sin Karakter egentlig ikke egner sig til Lovgivning. Dette, at to Mennesker skal omgaas hinanden i rent personlige Smaating og finde ud af at leve Livet sammen, egner sig ikke til Lovgivning. Derfor vil vi bestandig, saa længe vi har en Lov, komme tilbage til, at vi skal se at fjerne den. Derfor har jeg ikke fundet nogen Betænkelighed ved at yde mit Medarbejderskab paa at faa Loven gjort saa god som muligt, skønt jeg maa sige, at jeg langt vilde foretrække ingen Tyendelov at have. Der er et Par enkelte Medlemmer af Udvalget, der har udtalt en saadan, maa jeg sige filosofisk, Tankegang, men da de ikke stillede bestemte Forslag, og da det overhovedet ikke var muligt for os som Oppositionsparti at vinde nogen virkelig Ørenlyd for vor Tankegang, og da de to nævnte Medlemmer ikke kæmpede for deres Opfattelse, undlod ogsaa vi at tage nærmere Standpunkt og søgte kun at bringe saa meget godt ud af Lovforslaget som muligt.

Tange: Den ærede sidste Taler (Eduard Larsen) sluttede med at sige, at et Par Medlemmer af Udvalget havde udtalt sig for den filosofiske Tankegang, at vi slet ingen Tyendelov skulde have, og det ærede Medlem beklagede sig over, at han ikke noget tidligere havde vidst, at vi indtog dette Standpunkt, thi det syntes, som om han i Virkeligheden var enig med os. Jeg tror, det er os, der har Grund til at beklage, at det ærede Medlem først nu er kommet til det Resultat, at han er enig med os. Havde han paa et tidligere Tidspunkt givet dette til Kunde indenfor Udvalget, er det muligt, at vi kunde være mødtes i noget andet end det, der nu foreligger. Men det ærede Medlem har fra den første Dag, Ud-

valget blev nedsat, arbejdet ud fra den Betragtning, at vi skulde have en Tyendelov, og jeg har først nu erfaret, at det ærede Medlem er enig med os.

Det, jeg sammen med det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) har udtalt i Betænkningen, kan ikke være noget nyt for det ærede Medlem (Eduard Larsen), da vi begge i Fjor ved første Behandling havde Lejlighed til at udvikle vort Standpunkt i saa Henseende. For mit Vedkommende gælder det endvidere, at jeg som Medlem af Tyendekommissionen indtog det principielle Standpunkt: Ingen Tyendelov for det myndige Tyende. Naar vi ikke har stillet Ændringsforslag, har det væsentligt været af to Grunde, i alt Fald for mit Vedkommende. For det første vilde saadanne Ændringsforslag vanskelig kunne stilles; vi maatte have fremsat et helt nyt Forslag paa et helt nyt Grundlag, men vi har ikke følt Trang til at fremsætte et saadant Forslag, fordi det viste sig til syvende og sidst, at vi stod ene i Udvalget. Da Udvalget i Fjor begyndte sit Arbejde, syntes det, som om der var ikke saa ganske faa Medlemmer, der var enige med os, men under Udvalgets Arbejde viste det sig forholdsvis hurtigt, at alle de øvrige Medlemmer alligevel sluttede sig til den Betragtning, at vi skulde have en Tyendelov, og arbejdede derfor. Man vil sikkert derfor give mig Ret i, at vi, hvis vi havde udarbejdet et nyt Forslag, ikke vilde have megen Udsigt til paa nærværende Tidspunkt at faa et saadant Forslag vedtaget. Man kunde sige, at naar jeg ikke kan forhindre, at vi faar en Lov, vilde det være rimeligt, om jeg var med til ved Ændringsforslag af forskellig Art at gøre denne Lov saa god som muligt. Naar jeg alligevel ikke har tiltraadt noget af de stillede Ændringsforslag, ligger det ikke i, at jeg betragter dem alle som Forringelser, der er deriblandt Ændringsforslag, som jeg i og for sig kunde stemme for, men der er ogsaa en hel Række, som jeg agter at stemme mod. Men jeg har undladt at være med til at stille Ændringsforslag ud fra den Hovedbetragtning — og det er min anden Grund —, at disse Ændringsforslag som Helhed taget ikke forekommer mig at være Forbedringer af Lovforslaget, og jeg skal ganske kort begrunde hvorfor. Naar man overhovedet vil have en Tyendelov, lykkes det ikke at komme væsentlig bort fra det Grundlag, som Kommissionen har nedlagt i Betænkningen, og paa hvilket Grundlag Ministerens Forslag i alt væsentligt er bygget, thi dette Grundlag er gennem 5 Aars Arbejde blevet saa gennemarbejdet